

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

1 Şubat 2026 tarihinde Hakkâri Devlet Hastanesi acil servisinde yaşandığı iddia edilen darp ve tutuklama vakası, Türkiye'de uzun süredir derinleşerek devam eden kolluk şiddeti pratiğinin, sağlık hakkı ve kişi özgürlüğü gibi temel hak alanlarına sirayet etmiş güncel bir tezahürü olarak değerlendirilmelidir. Kamuoyuna yansıyan bilgiler; sağlık hizmetine erişim amacıyla hastaneye başvuran iki gencin kolluk görevlileri tarafından darp edildiğini, bu fiillerin özellikle kamera kaydı bulunmayan alanlarda gerçekleştirildiğini, ortaya çıkan yaralanmalara rağmen etkili ve bağımsız bir adli raporlama sürecinin işletilmediğini ve nihayetinde söz konusu kişilerin hukuki gereklilikler karşılanmaksızın tutuklandığını göstermektedir.

Bu tablo, tekil bir “olay” olarak ele alınamayacak ölçüde sistematik bir soruna işaret etmektedir. Zira Hakkâri ilinde ve bölge genelinde kolluk kuvvetleri eliyle gerçekleşen şiddet vakaları, yıllardır olağanlaştırılmış, soruşturma süreçleri etkisizleştirilmiş ve siyasal-idari koruma mekanizmalarıyla görünmez kılınmıştır. İnsan hakları örgütlerinin raporları, baroların tespitleri ve yargıya intikal etmiş çok sayıda dosya; gözaltı süreçlerinde kötü muamele, orantısız güç kullanımı ve hukuka aykırı tutuklamaların cezasızlık zırhı altında süreklilik kazandığını ortaya koymaktadır. Bu durum, kolluk şiddetinin münferit sapmalar değil, yapısal bir yönetim pratiği hâline geldiğini göstermektedir.

Özellikle hastaneler gibi bireylerin en savunmasız ve kırılgan hâlde bulunduğu kamusal alanlarda kolluk gücünün bu şekilde devreye sokulması, devletin temel yükümlülükleriyle açık bir çelişki yaratmaktadır. Sağlık hizmeti sunulan mekânlarda yaşanan kolluk şiddeti iddiaları; yalnızca bireysel hak ihlali olarak değil, kamu gücünün denetimsizleşmesi, hukuki sınırların askıya alınması ve hukuk devleti ilkesinin fiilen aşındırılması bağlamında değerlendirilmelidir. Bu tür vakalarda sorumluluk, yalnızca fiili bizzat uyguladığı iddia edilen kolluk personeliyle sınırlı olmayıp; denetim yükümlülüğünü yerine getirmeyen, şeffaflığı engelleyen ve cezasızlığı kurumsallaştıran tüm idari ve siyasal mekanizmaları kapsamaktadır.

Öte yandan, söz konusu olayda gençlerin tutuklanmış olması, tutuklamanın istisnai bir koruma tedbiri olduğu yönündeki anayasal ilkenin fiilen askıya alındığını düşündürmektedir. Mevcut bilgiler ışığında; kaçma şüphesi, delilleri karartma ihtimali veya ölçülülük kriterlerine ilişkin somut bir gerekçenin ortaya konulmaması, tutuklamanın yargısal bir zorunluluktan ziyade cezalandırıcı ve gözdağı verici bir araç olarak kullanıldığı yönündeki kaygıları güçlendirmektedir. Bu durum, yargının kolluk şiddeti iddialarını açığa çıkarmak yerine, mağdurları baskı altına alan bir işlev üstlenip üstlenmediği sorusunu da gündeme getirmektedir.

Bu bağlamda Hakkâri Devlet Hastanesi'nde yaşanan söz konusu olay; işkence ve kötü muamele yasağına ilişkin pozitif yükümlülüklerin ihlali, etkili soruşturma ilkesinin sistematik biçimde uygulanmaması, cezasızlık pratiğinin kurumsallaşması ve kamu gücünün hesap verebilirliğinin ortadan kaldırılması bakımından tüm yönleriyle aydınlatılmak zorundadır. Aksi hâlde bu tür vakalar istisna olmaktan çıkacak, şiddet ve hukuksuzluk kamusal yaşamın sıradan bir parçası hâline gelecektir.

Bu bağlamda;

1. Sağlık kuruluşlarında meydana gelen kolluk şiddeti iddialarının etkin biçimde belgelenmesini ve adli sürece sağlıklı şekilde yansıtılmasını engelleyen yapısal sorunlara ilişkin Bakanlığınızın tespitleri nelerdir?
2. Hakkâri Devlet Hastanesi'nde olay günü düzenlenen adli raporların, kolluk baskısı veya yönlendirmesinden bağımsız biçimde hazırlanıp hazırlanmadığı denetlenmiş midir? Denetim yapılmışsa sonuçları nelerdir?
3. Son beş yıl içerisinde Hakkâri ilindeki kamu hastanelerinde meydana geldiği iddia edilen kolluk şiddeti vakalarında, sağlık personelinin kolluk görevlileri karşısında mesleki bağımsızlığını kullanamadığı, baskı veya tehdit altında kaldığı yönündeki iddialar kaç kez Bakanlığınıza intikal etmiştir? Bu iddialara ilişkin olarak kaç adet idari inceleme ve soruşturma başlatılmış, kaç her hangi bir işlem yapılmaksızın kapatılmıştır? Bu süreçlerde düzenlenen adli raporların kaçında kolluk etkisi veya yönlendirmesi tespit edilmiştir? Söz konusu vakaların önemli bir bölümünün cezasızlıkla sonuçlanması, sağlık hizmetinin tarafsızlığı ve işkence yasağına ilişkin devletin pozitif yükümlülükleri bakımından Bakanlığınızca nasıl açıklanmaktadır?
4. Hastanelerde kamera sistemlerinin özellikle kritik alanlarda devre dışı kalmasının veya kayıtların erişilemez hâle gelmesinin sistematik bir sorun oluşturduğu yönündeki iddialar doğru mudur? Bu konuda Bakanlığınızın bir denetim veya düzenleme çalışması var mıdır?
5. Sağlık hizmetinin güvenli, şiddetten arındırılmış ve insan haklarına uygun biçimde sunulmasını teminat altına almak amacıyla; yurttaşları kolluk müdahalesine karşı koruyacak, adli raporlama süreçlerini güçlendirecek yeni yasal veya idari düzenlemeler planlanmakta mıdır?